

Loon naar prestatie beter voor beleggers

» **Hendrik Meesman**

Beleggingsfondsen die beloven dat zij structureel de index kunnen verslaan, moeten de daad bij het woord voegen en de beheervergoeding vervangen door een vergoeding die alleen in rekening wordt gebracht als de index daadwerkelijk wordt verslagen — een performance fee. Anders staat hun geloofwaardigheid op het spel.

Beheerders van beleggingsfondsen worden duur betaald om bovengemiddelde rendementen te behalen, oftewel een bepaalde index te verslaan. Dat doel moeten zij zichzelf ook wel stellen, omdat beleggers anders beter in een goedkoop indexfonds kunnen beleggen dat tegen veel lagere kosten die index volgt.

De theorie leert dat de meeste actieve beleggers per definitie slechter presteren dan de index. In de praktijk blijkt dat de theorie klopt: meer dan tachtig procent van de traditionele, actief beheerde beleggingsfondsen blijft achter bij de index. Dit geldt voor zowel aandelen-als obligatiefondsen, op korte en op lange termijn. Vele wetenschappelijke onderzoeken en tientallen jaren ervaring tonen dit keer op keer aan. Wie nu en dan de rendementsoverzichten van beleggingsfondsen in kranten of op internet bekijkt, kan dit eenvoudig zelf vaststellen.

De slechte prestaties van traditionele beleggingsfondsen zijn onder andere het gevolg van de hoge kosten van die fondsen. Kosten die de afgelopen jaren explosief zijn gestegen. Zo is de beheervergoeding van sommige fondsen in enkele jaren verviervoudigd en ligt die tegenwoordig meestal tussen 1 en 1,5 procent per jaar. Daar komen nog allerlei operationele en administratieve kosten bij, plus de voor beleggers niet zichtbare transactiekosten die het fonds maakt bij het kopen en verkopen van effecten.

Al met al zijn er tegenwoordig nog maar weinig aandelenfondsen met totale kosten van minder dan 2 procent per jaar. Dat is vier keer zo duur als een indexfonds. Bij een gemiddeld brutorendement van zeg 8 procent per jaar, 'eten' 2 procent kosten elk jaar een kwart van het rendement op. Daar valt niet tegenop te beleggen.

Vanwege de stijgende kosten van Nederlandse beleggingsfondsen wordt de toch al geringe kans dat beleggingsfondsen hun belofte kunnen nakomen, steeds kleiner. Aangezien zij zelf verantwoordelijk zijn voor de kostenverhogingen wordt het tijd dat beleggingsfondsen er iets tegenoverstellen.

Als beheerders van beleggingsfondsen echt geloven dat zij structureel de index kunnen verslaan, vervang dan de beheervergoeding door een performance fee. Dat is beter voor de beheerder van het fonds, want als hij de index verslaat, kan hij meer verdienen dan met een beheervergoeding. En het is beter voor beleggers, want die betalen alleen als het fonds doet wat het belooft.

Zolang beleggingsfondsen deze stap niet nemen, is er alle reden om te twijfelen of beleggingsfondsen hun belofte om de index te verslaan kunnen waarmaken. Een goedkoop indexfonds is dan een betere keuze.

Hendrik Meesman is directeur van Meesman Index Investments.